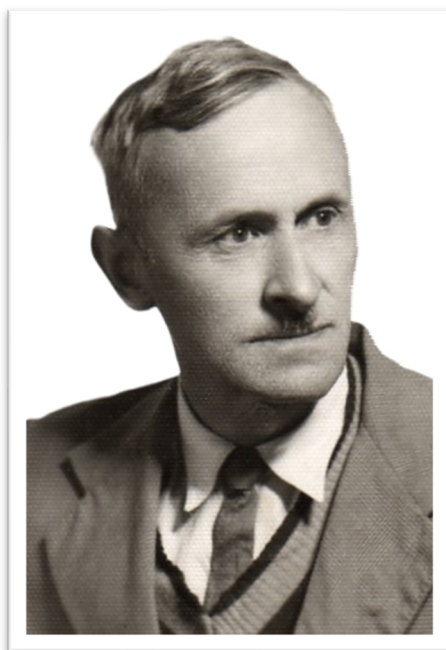

ROMAN CHROMIŃSKI

* 25 VI/7 VII 1906, Metelno

† 10 XII 1965, Chojna

Roman Chromiński herbu Lubicz urodził się 7 lipca 1906 roku w Metelnie¹, folwarku, będącym majątkiem rodowym Chromińskich. W czasach II RP ziemie te były położone w gminie Ołyka, powiat Łuck, województwo Wołyń. Ale w jego dyplomie nauczyciela szkół średnich występuje inna data przyjścia na świat: 25 czerwca 1906. Posłużenie się w dyplomie datą czerwcową wiązałbym z zapisem zgodnym nie z kalendarzem gregoriańskim, lecz juliańskim, którym także posługiwano się na Kresach, a w Rosji – do 1918 roku². Przejście z kalendarza juliańskiego na gregoriański skutkuje w tym przypadku zmianą dnia urodzin: z soboty (7 VII) na poniedziałek (25 VI). Moje przypuszczenie znajduje pełne potwierdzenie w zachowanej księdze kościelnej, w której zapisano chrzest Romana Chromińskiego. Wpis jest dokonany po rosyjsku przez ks. Stanisława Manieckiego, ówczesnego proboszcza Ołyckiego Kolegialnego Rzymskokatolickiego Kościoła Parafialnego. Wskazano tutaj m.in., że niemowlę imieniem Roman przyszło na świat 25 czerwca 1906 roku, zostało zaś ochrzczone

¹ Metelno należało do parafii ołyckiej.

² W Kościele Prawosławnym kalendarz juliański nadal jest podstawą roku liturgicznego.

9 sierpnia 1906 – według kalendarza juliańskiego³. Ojciec szlachcic – Roman Lubicz-Chromiński (1876–1941), matka – Michalina Maria Chromińska z d. Garczyńska (1881–1928). Roman był najstarszy z trojga rodzeństwa: po nim urodzili się brat Jerzy (1910–1992) i siostra Krystyna (1912–1992).

Roman Chromiński ukończył wyższe studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim i otrzymał dyplom 30 czerwca 1934 roku. Egzamin państwowy na nauczyciela szkół średnich zdał w Warszawie 9 czerwca 1937 roku.

Do wybuchu II wojny światowej Roman Chromiński uczył w latach 1929–1931 języka polskiego i łaciny w kilku placówkach szkolnych na Wołyniu: w Państwowym Gimnazjum w Zdołbunowie oraz w Państwowym Gimnazjum w Łucku. W Liceum Krzemienieckim podjął pracę w 1934 roku i do 1937 nauczał języka polskiego oraz historii, a od 1938 – tylko języka polskiego.

W maju 1938 roku przy okazji obchodów Święta 3 Maja w Krzemieńcu poznał swą przyszłą drugą żonę⁴, Aleksandrę Julię Zarzycką (1914–1954), która pracowała w aptece Tkaczyńskich znajdującej się naprzeciwko szkoły przy ulicy Licealnej. Młodzi pobrali się w drugiej połowie września 1939 roku, tuż po wdarciu się Rosjan na terytorium II Rzeczypospolitej, podczas ucieczki z Krzemieńca, w którym Sowietnicy wyszukiwali i następnie aresztowali nauczycieli liceum; ich los był tragicznie przesądzony. W czasie wojny urodziły się dwie córki: Jolanta (1940–) w Ostrowcu Świętokrzyskim i Danuta (1943–2013) w Skierniewicach, po wojnie – syn Sławomir (1947–) w Lubartowie.

W archiwum prywatnym Romana Chromińskiego zachowało się bardzo niewiele dokumentów i fotografii, ponieważ świadomie unikał trzymania przy sobie lub w domu czegokolwiek, co mogłoby go zdekonspirować przed okupantem niemieckim i sowieckim. Od września 1939 roku jako Kresowiak-patriota znajdował się w ciągłej „ucieczce” przed prześladowcami: polskie władze powojenne nie były przychylnie nastawione wobec ludzi wykształconych, światopoglądowo niezależnych, a do tego – bezpartyjnych. Do takich zaś osób zaliczał się właśnie Profesor Chromiński, co komuniści mieli mu za złe i dawali odczuć na różne sposoby, zwłaszcza w życiu zawodowym.

Państwo Chromińscy przyjechali do Szczytna z Lubartowa i zamieszkali na piętrze w poniemieckim domu przy ulicy Nauczycielskiej 10⁵. Wcześniej, przed Lubartowem, pracowali w Kętrzynie, gdzie Roman Chromiński zorganizował w 1945 roku wraz z innymi nauczycielami Liceum Krzemienieckiego pierwszą powojenną Szkołę

³ Zob. zapis w ołyckiej księdze metrykalnej: http://agadd2.home.net.pl/metrykalia/436/sygn.%201019/pages/1_436_0_0_1019_0121.htm (29 III 2024). Tutaj też odnotowano fakt zawarcia związku małżeńskiego z Zenobią Marią Witt.

⁴ Pierwszą żoną Romana Chromińskiego była Zenobia Maria Witt (1908–?). Związek małżeński został zawarty 31 VIII 1929 roku w parafii Kosaciec-Zawiercie. Zob. https://wolyn-metryki.pl/Wolyn/index.php?nazw_szuk=Witt&miej_szuk= (29 III 2024.).

⁵ Dom zachował się do naszych czasów.

Zawodową-Gimnazjum Mechaniczne w budynku przy ulicy Adama Asnyka 12 i był jej pierwszym kierownikiem.

Ze szczycieńskim Liceum dla Dorosłych prof. Roman Chromiński był związany jako nauczyciel kontraktowy w roku szkolnym 1949/1950 i 1950/1951. Nauczał języka polskiego i propedeutyki filozofii. Uczestniczył w planach powołania w Szczycinie Liceum Warmińsko-Mazurskiego, w którym wykładaliby profesorowie przedwojennego Liceum Krzemienieckiego. Do realizacji tego ambitnego przedsięwzięcia nigdy jednak nie doszło z powodu negatywnego nastawienia doń władzy komunistycznej.

Po wyjeździe ze Szczycina Państwo Chromińscy otrzymali posady w Liceum Pedagogicznym w Mrągowie.

Profesor Roman Chromiński zmarł nagle w piątek 10 grudnia 1965 roku w Chojnie⁶, ale został pochowany na Dołach w Łodzi w mogile, w której wcześniej spoczęła jego żona. W 2004 roku z inicjatywy Sławomira Chromińskiego ekshumowano ich szczątki i pogrzebano na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie (kwatery 28 G, rząd 5, nr grobu 5). Poniżej prezentuję wspomnienie syna Państwa Chromińskich, Sławomira, które zostało opublikowane w Sieci 2005 roku, a w „Roczniku Stowarzyszenia Rodu Chromińskich” w 2006⁷.

Wspomnienie

W tych dniach mija 40 lat⁸ od śmierci mojego Ojca, Romana Chromińskiego. Był wyjątkową postacią nie tylko dla mnie, ale i dla wielu innych, którzy się z nim zetknęli. I kiedy wspominam, zawsze widzę Go oczyma dziecka – górującego ponad otoczeniem. Dosłownie i w przenośni. Górującego wzrostem, ale też osobowością, mądrością i autorytetem.

Odszedł zbyt wcześnie, sterany niełatwym życiem, do ostatniego dnia wypełniając swoją największą pasję życiową – ucząc młodzież piękna języka polskiego. Przyszło mu żyć w najtrudniejszych latach. Na przełomie epok historycznych. W latach, w których Jego pokolenie dokumentowało swoją postawą wierność wpajanych w domach wartościom i zasadom.

Urodził się w rodzinie ziemiańskiej, w majątku Mytelno⁹ na Wołyniu i tam spędził swoje pierwsze 11 lat życia. Tam wychowywany, przede wszystkim przez ukochaną babkę, chłonał kulturę kresową, kulturę ziemianstwa kresowego, chłonał atmosferę

⁶ Chojna to niewielkie miasto położone w północno-zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim, w powiecie gryfińskim nad rzeką Rurzycą. Obecnie jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej Chojna.

⁷ S. Chromiński, *Roman Chromiński (7 VII 1906 – 10 XII 1965)*. „Rocznik Stowarzyszenia Rodu Chromińskich” 2006, nr 1, s. 19–21; <http://www.chrominscy.pl/wspomnienia/romchr1906.html> (22 II 2024). Bardzo dziękuję Panu Sławomirowi Chromińskiemu za nieodpłatne udostępnienie tego tekstu i za wszelkie informacje, którymi zechciał się podzielić.

⁸ Wspomnienie zostało opublikowane w 2005 roku.

⁹ Błąd. Poprawnie: Metelno.

patriotyzmu, rodzinnych tradycji „walki o Niepodległą”, moralnego nakazu pracy dla Niej. Stamtąd, wraz z babcią, matką i dwójką młodszego rodzeństwa, przebrany dla większego bezpieczeństwa za dziewczynkę, musiał uciekać przed rozlewającą się szeroko bolszewicką rewolucją. Ojciec Jego w tym czasie walczył o Niepodległą. Po wojnie majątek pozostał po sowieckiej stronie granicy. Nie było dokąd wracać, nie było z czego żyć, wszystko trzeba było zaczynać od początku. Była to pierwsza z wielu w Jego życiu ucieczek przed „ojczyzną światowego proletariatu” i jej funkcjonariuszami. Po skończeniu studiów polonistycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim i obronieniu pracy magisterskiej na Uniwersytecie Warszawskim rozpoczął pracę, której pozostał wierny do ostatnich swoich dni – pracę nauczyciela. Najpierw na ukochanym Wołyniu, w słynnym Liceum Krzemienieckim, skąd 17 września 1939 r. ucieka, już po raz drugi, przed wkraczającymi do miasta wojskami sowieckimi. Uciekał tak jak stał, z jedną walizką. To uratowało Mu prawdopodobnie życie, gdyż Sowietom po wejściu do miasta dopytywali się bardzo o niego. Gdyby został, zapewne podzieliłby los wielu innych kolegów-profesorów Liceum Krzemienieckiego, rozstrzelanych przez sowieckich okupantów. Była to ucieczka „przed” ale nie „od”. Nie od pracy na rzecz młodzieży, nie od konspiracji. W Warszawie, dokąd przybył, włącza się aktywnie w tajne nauczanie, a kiedy Niemcy uderzają na dotychczasowego sojusznika, Rosję Sowiecką, zaraz po zajęciu przez nich ziem wschodnich, wraca na Wołyń, by tam działać w konspiracji w delegaturze rządu i w strukturach BCh.

Kiedy front wschodni wkracza na Wołyń, trzeci raz ucieka przed wojskami sowieckimi. Pozostając na Wołyniu, nie miałby żadnych szans na przeżycie. Ale szczęście nie zawsze mu dopisuje. Aresztowany przez UB w Ostrowcu Świętokrzyskim zostaje osadzony w więzieniu w Kielcach. Stąd wraz z wieloma innymi towarzyszami z konspiracji ucieka, uwolniony w wyniku słynnej, brawurowej, nocnej akcji przez oddział Szarego. To była Jego czwarta już ucieczka. Ale potem już uciekał całe życie. Z Lubartowa, gdzie się urodził, na Ziemię Odzyskaną, do Kętrzyna, aby organizować polskie szkolnictwo. Organizuje tam w zniszczonym, pozbawionym okien i drzwi budynku, istniejącą do dzisiaj szkołę zawodową, której zostaje pierwszym dyrektorem. Następnie przenosi się do Szczytna, gdzie wraz z innymi byłymi nauczycielami z Krzemieńca podejmuje pierwszą próbę odrodzenia idei Liceum Krzemienieckiego na Mazurach. Drugi raz próbuje tego po zmianach 1956 r. w Mrągowie, gdzie pracuje wraz z żoną, a swoją matką, Aleksandrą, w Liceum Pedagogicznym. Ma powstać Liceum Warmińsko-Mazurskie, ale... odwilż w środku zimy ma to do siebie, że szybko mija. Tamta też szybko minęła. Niezrażony przeciwnościami losu cały czas oddaje się bez reszty pracy pedagogicznej. Szkoła to Jego żywioł, praca z młodzieżą to Jego pasja i powołanie. Olbrzymią wagę przywiązuje do jakości kształcenia młodzieży, która po skończeniu Liceum pójdzie na wieś uczyć i wychowywać dzieci. I na tyle, na ile tylko jest to możliwe, stara się przeciwdziałać zatruwaniu ich umysłów i sumień komunistyczną ideologią i pro-

pagandą. Spotykają Go za to ustawiczne i nasilające się szykany, staje się solą w oku miejscowych kacyków partyjnych. Coraz bardziej schorowany, coraz mocniej odczuwający cenę życia w ciekawych czasach, na przełomie epok, zmuszony zostaje do kolejnej, ostatniej już „ucieczki” – wyjeżdża w szczecińskie, by tam, pracując do ostatnich dni w Liceum Ogólnokształcącym w Chojnie, przedwcześnie postarzałym i zmęczonym, odejść od nas 10 grudnia 1965 r. Miał zaledwie 59 lat.

Nie pozostawił ani mi, ani moim dwóm siostram niczego z materialnych rzeczy. Tak jak uciekał wiele razy w swoim życiu, w tym, w czym stał, tak samo „uciekł” i ten ostatni, ostateczny raz. Ale pozostawił mi wszystko, co mam w sobie dobrego. Czego nie kupiłbym za żadne pieniądze. Skarb największy, który docenia się dopiero z czasem. Dopiero z perspektywy wielu lat niełatwego życia. On ukształtował mnie swoją osobowością, mądrością, dobrocią. To on wytyczył drogę mojego życia. I po 40 latach od Jego śmierci jest mi jeszcze bardziej bliski i potrzebny. Codziennie.

Biogram Romana Chromińskiego w opracowaniu Marii Achranowicz¹⁰

Pan Roman Chromiński, nauczyciel języka polskiego w Państwowym Liceum Pedagogicznym w Mrągowie w latach 1952–1963. Urodził się w 1906 r. w Mytelnie¹¹ na Wołyniu. Ukończył Gimnazjum Męskie Zgromadzenia Kupców w Będzinie, zdając w 1924 r. egzamin maturalny (matematyczno-przyrodniczy). W latach 1924–1929 studiował polonistykę na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, a w latach 1933–34 na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie uzyskał dyplom magistra filozofii w zakresie literatury polskiej (temat pracy: *Przyroda w twórczości Żeromskiego* – Przewodniczący Komisji – Profesor Stanisław Szober). W latach 1934–35 podjął studia historyczne na UW, a od 1935 r. był nauczycielem w słynnym Liceum Krzemienieckim. Zamiłowany turysta, instruktor harcerski, zaangażowany w działalność społeczną i kulturalną na Wołyniu. Okres okupacji hitlerowskiej spędził w konspiracji w oddziałach BCh i AK. W 1945 r. aresztowany przez Sowietów, odbity przez AK w słynnej, brawurowej, nocnej akcji oddziału Szarego. Od 1952 r. wraz z żoną Aleksandrą pracuje w Liceum Pedagogicznym w Mrągowie. „Szkola to Jego żywioł, praca z młodzieżą to Jego pasja i powołanie. Olbrzymią wagę przywiązuje do jakości kształcenia młodzieży, która po skończeniu liceum pójdzie na wieś uczyć i wychowywać dzieci. I na tyle na ile tylko jest to możliwe stara się przeciwdziałać zatruwaniu ich umysłów i sumień komunistyczną ideologią i propagandą [Sławomir Chromiński]”.

¹⁰ M. Achranowicz, *60-lecie Szkoły. Zjazd Absolwentów i Nauczycieli Liceum Pedagogicznego, Liceum Wychowawczyń Przedszkoli, Studium Wychowania Przedszkolnego, Studium Nauczycielskiego, Zespołu Szkół nr 2 w Mrągowie*. Mrągowo 2006, s. 11 i 13; <https://wmbc.olsztyn.pl/Content/10298/SN.pdf> (22 II 2024).

¹¹ Błąd. Poprawnie: Metelno.

Uzupełnienie danych o Romanie Chromińskim na podstawie szczycieńskich archiwaliów

W zbiorach archiwalnych szczycieńskiego LO zachowały się cztery dokumenty związane z pracą nauczycielską Romana Chromińskiego. Najstarsze z nich, datowane 5 marca 1949 roku, są: 1) odpisem zaświadczenia wystawionego przez dyrektora Państwowego Gimnazjum Spółdzielczości Liceum Krzemienieckiego, 2) odpisem dyplomu nauczyciela szkół średnich. Oba dokumenty odwzorowuję poniżej:

Z A Ś W I A D C Z E N I E

=====

Nasz znak 40/39 z dnia 21/XI/39 – Dyrekcja Państwowego Gimnazjum Spółdzielczości Liceum Krzemienieckiego stwierdza, że p. R o m a n C H R O M I Ń S K I pełni od roku obowiązki nauczyciela języka polskiego w tut. Zakładzie (Gimnazjum Spółdzielczości i Szkoła Handlowa), wykładając w latach 1934 – 1937 również historię. – Poprzednio w latach 1929 – 1931 p. Roman Chromiński pełnił obowiązki nauczyciela języka polskiego i łaciny w Państwowym Gimnazjum w Zdobunowie i Łucku. ---

P. R. Chromiński wykazał w okresie swej pracy gruntowną znajomość swego przedmiotu, umiejętność metodycznego podania materiału naukowego oraz sumienność w wykonywaniu swej pracy. --- Zaświadczenie wydaje się na własne żądanie. – – Dyrektor (-) K. Dębowski -----
(Pieczęć okrągła z godłem państwowym i napisem w otoku: „LICEUM KRZEM. PAŃSTW. GIMN. SPÓŁDZ. KRZEMIENIEC”) -----
=====

Stwierdzam zgodność niniejszego odpisu z oryginałem.

Szczytно, dnia 5 marca 1949 r.

Dyrektor Szkoły¹²

*Jan Popowicz*¹³

¹² Nazwa szkoły: Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa w Szczytynie.

¹³ Jan Piotr Popowicz (1900–1987) był znanym i szanowanym w dyrektorem szczycieńskich szkół zawodowych. Został pochowany na lokalnym cmentarzu komunalnym (kwatery C II, rząd A, numer grobu 9).

ODPIS

=====

L. 1687 - DYPLOM NAUCZYCIELA SZKÓŁ ŚRED-
===== -NICH =====

Pan Roman Chromiński, urodzony w Mytelnie¹⁴,
dnia 25 czerwca 1906 roku, wyznania rzymsko-katolickiego po odbyciu prze-
pisanych studiów w Uniwersytecie Warszawskim na Wydziale Humanistycznym
i uzyskaniu stopnia magistra filozofii jako dowodu zakończenia studiów
wyższych w zakresie filologii polskiej, wydanego
dnia 30 czerwca 1934 r. za Nr 1800/5571/34 oraz po odbyciu przepisanej
praktyki nauczycielskiej i teoretycznych studiów pedagogicznych na Wy-
dziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, poddał się państwo-
wemu egzaminowi na nauczyciela szkół średnich i zdał go z wynikiem
dobrym. --- wobec tego Komisja stwierdza, iż Pan Roman
CHROMIŃSKI posiada na podstawie art. 1 ustawy z dnia 26 wrześ-
nia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 828) oraz rozporządzenia Ministra
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 października 1924 r.
(Dz. U. R. P. Nr 91, poz. 859), kwalifikacje zawodowe do nauczania
filologii polskiej, jako przedmiotu głównego w szko-
łach średnich ogólnokształcących i seminariach nauczycielskich państwo-
wych i prywatnych, w języku wykładowym polskim. - - - - -

Warszawa, dnia 9 czerwca 1937 roku. - KOMISJA EGZAMINÓW PAŃSTWO-
WYCH NA NAUCZYCIELI SZKÓŁ ŚREDNICH w WARSZAWIE. - - - - -
Przewodniczący: (-) Prof. Dr B. Nawroczyński, - Egzaminatorzy: (-) Baley¹⁵,
(-) M. Kasprzak - (Pieczęć okrągła z godłem państwowym i napisem w oto-
ku: „KOMISJA EGZ. PAŃSTW. NA NAUCZ.SZK. ŚRED. WARSZAWA”) - - - - -
Podpis właściciela dyplomu: (-) Roman Chromiński =====
=====

Stwierdzam zgodność niniejszego odpisu z oryginałem
Szczytno, dnia 5 marca 1949 r.

Dyrektor Szkoły¹⁶
Jan Popowicz

¹⁴ Błąd. Poprawnie: Metelno. Błąd ten był następnie bezrefleksyjnie powtarzany w kolejnych opracowaniach dotyczących Romana Chromińskiego.

¹⁵ Chodzi zapewne o profesora Stefana Baleya (1885-1952).

¹⁶ Nazwa szkoły: Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa w Szczytnie.

Trzecim chronologicznie dokumentem jest umowa o pracę zawarta 10 września 1949 roku przez Jerzego Józefa Korkozowicza (1919–2003), który pełnił w tamtym okresie obowiązki dyrektora Państwowego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych (sygn. 8/49), z Romanem Chromińskim, nauczycielem kontraktowym. Korkozowicz powołał Chromińskiego do pracy do dnia 31 stycznia 1950 roku w charakterze nauczyciela propedeutyki filozofii w wymiarze 3 godzin tygodniowo oraz języka polskiego w wymiarze 1 godziny tygodniowo. Wysokości wynagrodzenia nie podano, chociaż w umowie przewidziano dla tego miejsce. Umowa podlegała zatwierdzeniu lub rozwiązaniu przez olsztyńskie Kuratorium Oświaty.

Czwarty i ostatni dokument jest protokołem dopełnienia aktu ślubowania służbowego, który poniżej odzwierciedlam:

PROTOKÓŁ

dopełnienia aktu ślubowania służbowego

W dniu 28 września 1949 r. w lokalu Państw.Lic.Ogóln. dla Dorosłych w Szczytnie Ob. mgr. Roman CHROMIŃSKI nauczyciel etatowy Państw.Lic.Og.dla Dorosłych złożył ślubowanie według następującej roty:

„Ślubuję uroczyście, na powierzonym mi stanowisku urzędowym szczególnie w zakresie wychowania i nauczania powierzonej mi młodzieży, przyczyniać się ze wszystkich sił do ugruntowania wolności, niepodległości, i potęgi Rzeczypospolitej, której wierności zawsze dochowam; umacniać w młodzieży poszanowanie prawa i wierności dla Ludowego Państwa Polskiego; obowiązki mojego urzędu wypełniać gorliwie i sumiennie, ściśle przestrzegać obowiązujących przepisów i stosować się do zarządzeń władz szkolnych; dochować tajemnicy służbowej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności, uczciwości i sprawiedliwości społecznej”.

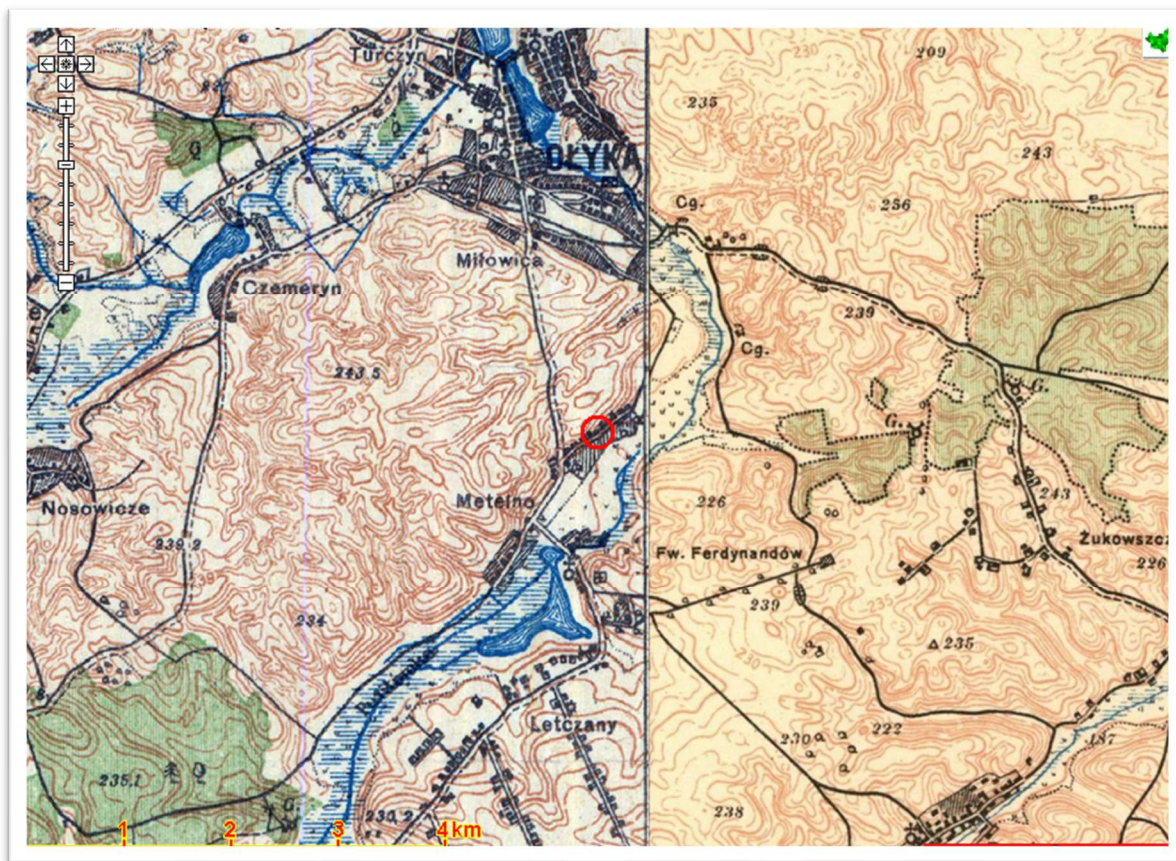
Ślubowanie odebrał Ob. mgr. Jerzy Korkozowicz p. o. Dyrektor Państw.Lic. Ogóln. dla Dorosłych w Szczytnie w obecności asystenta Ob. mgr. Marii Korzon p. o. dyrektor Państw. Lic. Dla Wychowaw. Przedszkoli w Szczytnie.

Podpis składającego ślubowanie
Roman Chromiński

Podpis asystenta
Maria Korzon

ANEKS FOTOGRAFICZNY

MIEJSCE URODZENIA

Ryc. 1. Miejsce urodzenia Romana Chromińskiego: folwark Metelno. W II RP obszar ten należał do gminy Ołyka, powiatu łuckiego, województwa wołyńskiego. Poniżej folwarku, w kierunku na południowy zachód – wieś Metelno.

Źródło: <https://www.kami.net.pl/kresy/> (25 III 2024)

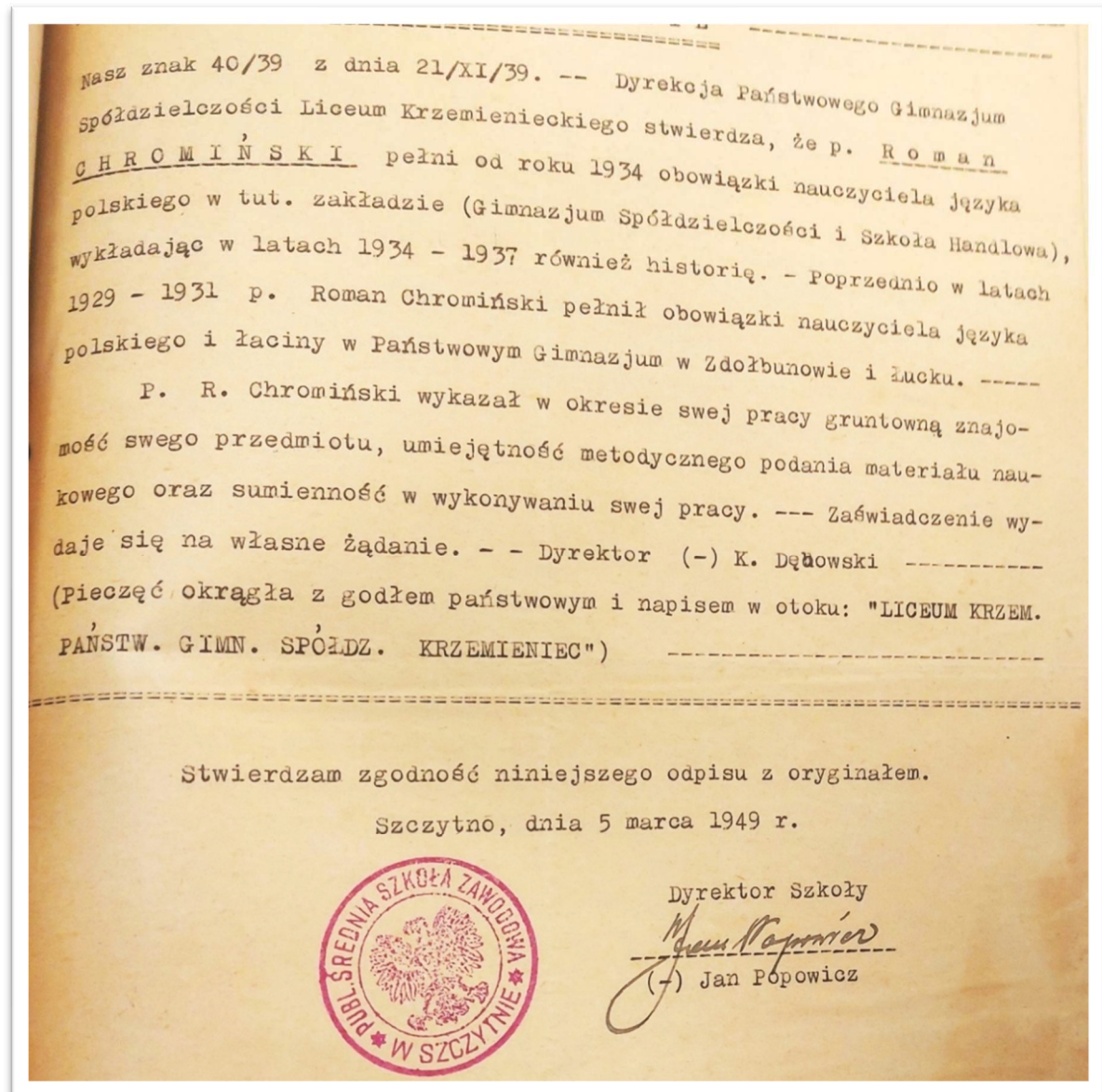
PORTRET

Ryc. 4. Portret Romana Chromińskiego w wieku 15 lat

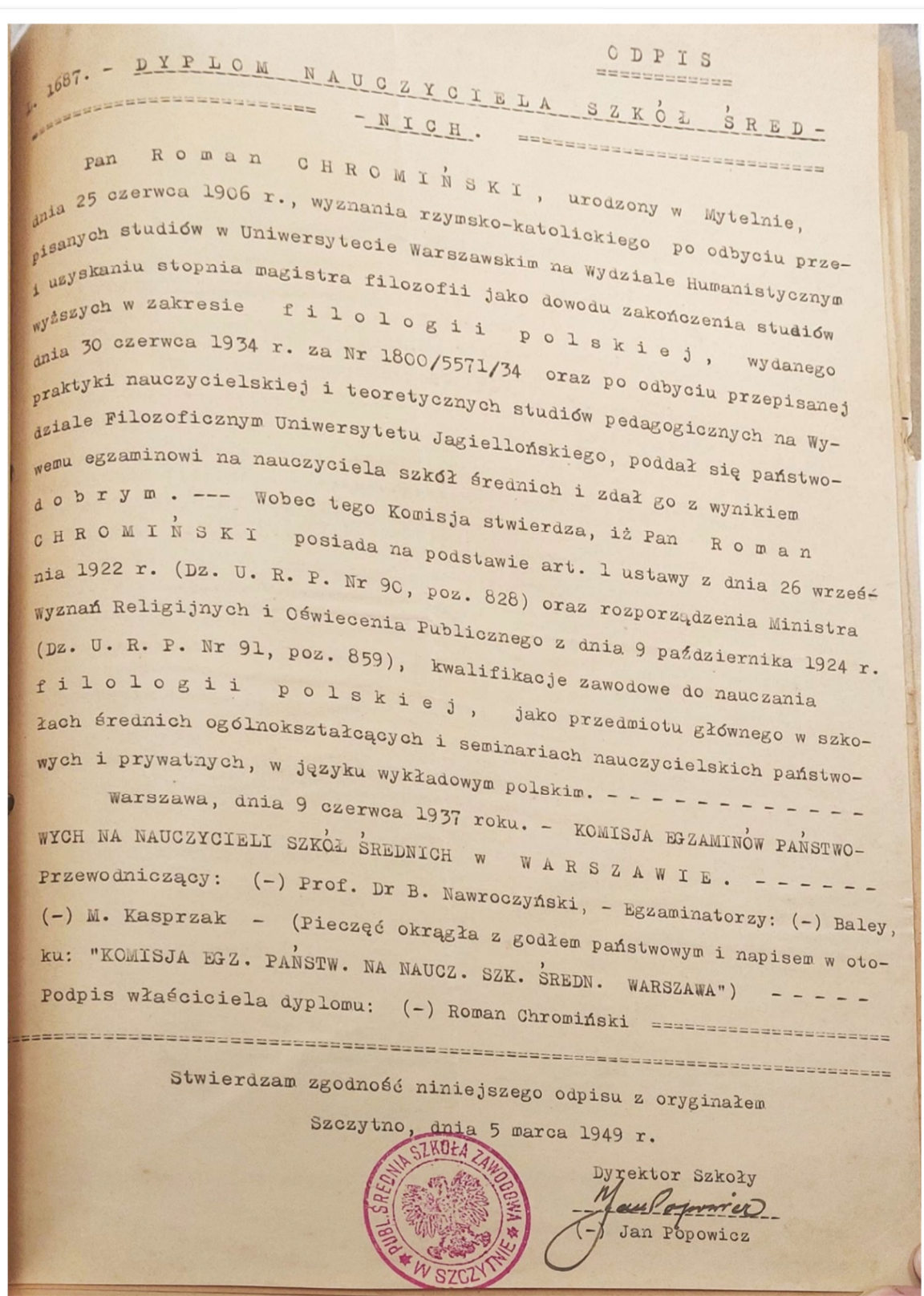
Źródło: Archiwum prywatne Sławomira Chromińskiego

EDUKACJA I PRACA ZAWODOWA

Ryc. 5. Odpis zaświadczenia o pracy Romana Chrońskiego
wystawionego przez dyrektora Liceum Krzemienieckiego

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 6. Odpis dyplomu Romana Chromińskiego, nauczyciela szkół średnich.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

(nazwa i adres urzędu)

P R O T O K Ó Ł

dopełnienie aktu ślubowania służbowego

W dniu 28 września 1949r. w lokalu Państw.Lic.Ogóln. dla Dorosłych
(nazwa urzędu i adres)

w Szczytnie Ob. mgr. Roman C H R O M I N S K I
(imię i nazwisko składającego)

nauczyciel etatowy Państw.Lic.Og.dla Do- złożył ślubowanie według następującej roty:
(stanowisko służbowe) rosłych w Szczytnie

„Ślubuję uroczyście, na powierzonym mi stanowisku urzędowym szczególnie w zakresie wychowania i nauczania powierzonej mi młodzieży, przyczyniać się ze wszystkich sił do ugruntowania wolności, niepodległości i potęgi Rzeczypospolitej, której wierności zawsze dochowam; umacniać w młodzieży poszanowanie prawa i wierności dla Ludowego Państwa Polskiego; obowiązki mojego urzędu wypełniać gorliwie i sumiennie, ściśle przestrzegać obowiązujących przepisów i stosować się do zarządzeń władz szkolnych; dochować tajemnicy służbowej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności, uczciwości i sprawiedliwości społecznej“.

Ślubowanie odebrał Ob. mgr. Jerzy Korcozowicz p.o. Dyrektor Państw.Lic.
(imię i nazwisko)

Ogóln. dla Dorosłych w Szczytnie w obecności asystenta Ob. mgr. Marii Korzen p.o.
(imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe)

Dyrektor Państw. Lic. dla Wychows Przedszkoli w Szczytnie
(imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe)

(podpis odbierającego ślubowanie)

(podpis składającego ślubowanie)

(podpis asystenta)

Ryc. 7. Protokół dopełnienia aktu ślubowania służbowego przez Romana Chromińskiego

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

**Ryc. 8. Grono pedagogiczne przedwojennego Liceum Krzemienieckiego.
W przedostatnim rzędzie pierwszy od lewej – prof. Roman Chromiński.**

Źródło: Archiwum prywatne Sławomira Chromińskiego

Ryc. 8a. Wykadrowane ujęcie prof. Romana Chromińskiego

Nauczyciele i absolwenci szkoły z roku 1954; od lewej: Henryk Januszewicz, Hanna Korolec, Jerzy Kielczewski, Barbara Januszewicz, Alfreda Piotrkowska, Bolesław Tarnawski, Helena Szurowska, Tadeusz Młodkowski, Agata Madzińska, wśród uczniów p. Roman Chromiński.

Ryc. 9. Nauczyciele i absolwenci szkoły mrągowskiej w 1954 roku.

W górnym rzędzie wśród uczniów stoi prof. Roman Chromiński.

Źródło: M. Achranowicz, *60-lecie Szkoły. Zjazd Absolwentów i Nauczycieli Liceum Pedagogicznego, Liceum Wychowawczyń Przedszkoli, Studium Wychowania Przedszkolnego, Studium Nauczycielskiego, Zespołu Szkół nr 2 w Mrągowie*. Mrągowo 2006, s. 13; <https://wmbc.olsztyn.pl/Content/10298/SN.pdf> (22 II 2024)

Ryc. 10. Zjazd absolwentów Liceum Ogólnokształcącego dla Pracujących w 1957 roku.
Siedzą od lewej: Krystyna Ambroziak, Zofia Śnieżko-Błocka, Roman Chromiński,
Gabriela Trzaska, Michał Leśniewski, Maria Korkozowicz, Michał Mazur,
Aleksandra Chromińska, Alfred Gruszczyński.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 10a. Wykadrowane ujęcie Romana Chromińskiego

**Ryc. 11. Grono pedagogiczne i uczniowie Liceum Pedagogicznego w Mrągowie (1954).
W drugim rzędzie od prawej siedzą: drugi – prof. Roman Chromiński,
czwarta – prof. Aleksandra Chromińska.**

Źródło: Archiwum prywatne Sławomira Chromińskiego

Ryc. 11a. Wykadrowane ujęcie prof. Aleksandry Chromińskiej i prof. Romana Chromińskiego.

**Ryc. 12. Grono pedagogiczne i uczniowie Liceum Pedagogicznego w Mrągowie (1954).
Pośrodku – prof. Roman Chromiński.**

Źródło: Archiwum prywatne Sławomira Chromińskiego

Ryc. 12a. Wykadrowane ujęcie prof. Romana Chromińskiego

PRYWATNIE

Ryc. 13. Sławomir Chromiński z ojcem Romanem (Mrągowo, 1957).

MIEJSCE SPOCZYNKU

Ryc. 14. Grób rodzinny Chromińskich na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie:
Romana (ojca), Aleksandry i Romana.

Autor fotografii: Sławomir Chromiński

Ryc. 15. Tablica informacyjna na grobie rodzinnym Chromińskich

Autor fotografii: Sławomir Chromiński

*Tekst autoryzował Sławomir Chromiński
Archiwalny materiał kadrowy zeskanowały Irena Dobryłko i Anna Tobolewska
Biogram napisał i całość opracował dr hab. Grzegorz Ojcewicz*